

Konjarstvo

Obeležavanje i matična evidencija

Kopitari koji se obavezno obeležavaju

- Svi kopitari koji su predmet odgajivanja ili prometa moraju biti propisno obeleženi.

Obaveze vlasnika odnosno držaoca kopitara

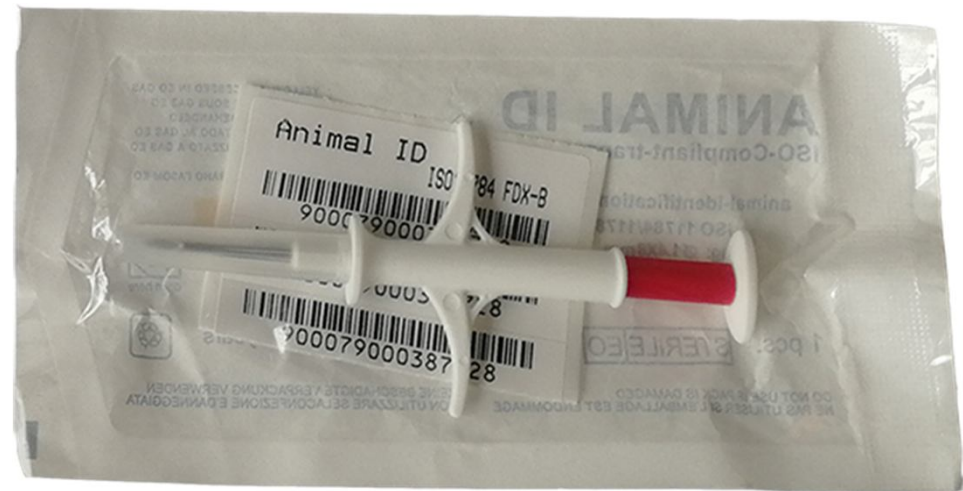
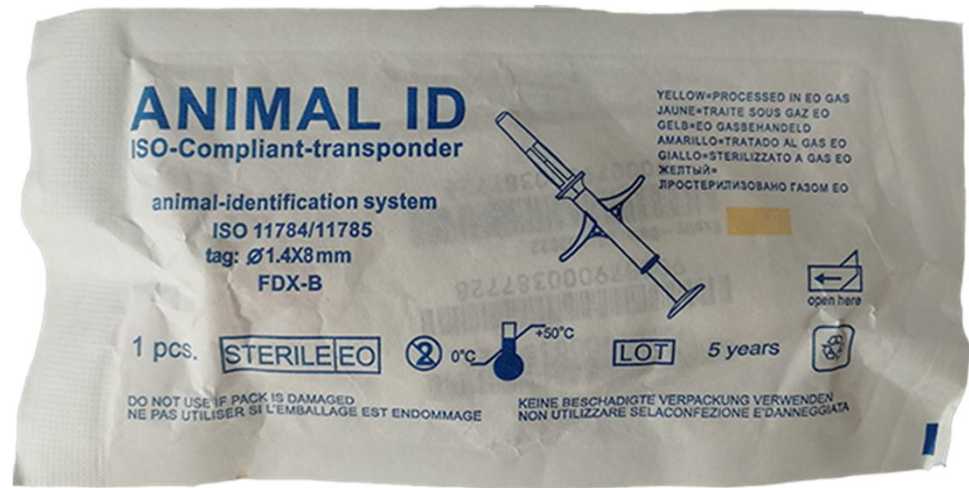
- Vlasnici odnosno držaoci kopitara su u obavezi da podnesu *Prijavu za obeležavanje i registraciju kopitara*, najkasnije 6 meseci nakon rođenja ili 7 dana pre puštanja u promet.
- Prijavu podnose veterinarskim službama (stanice, ambulante) koje su ovlašćene za obeležavanje kopitara (*ovlašćeni obeleživači*).

Jedinstveni doživotni broj kopitara (UELN)

- Prijava mora biti blagovremena, kako bi ovlašćeni obeleživač na vreme podneo zahtev nadležnom organu (*Ministarstvo poljoprivrede*) za dodeljivanje *Jedinstvenog doživotnog broja kopitara (UELN)*
- Broj se dodeljuje iz Centralne baze podataka o obeležavanju životinja, koju vodi telo Ministarstva (*Uprava za veterinu*).
- UELN broj se sastoji od 15 brojnih i slovnih znakova, od koji prvih 3 sadrže kod Republike Srbije u skladu sa ISO standardom 3166 (688), sledeća 3 oznaku rase (SRB za engleske punokrvnjake, odnosno 001 za sve ostale rase) a ostalih 9 znakova se dodeljuju iz Centralne baze.

Način obeležavanja

- Obeležavanje kopitara vrši se mikročipovima koji moraju biti u skladu sa ISO standardima 11784 i 11785, uz primenu HDX ili FDX-B tehnologije, odnosno moraju biti neškodljivi za kopitare.

Aplikacija mikročipa

- Mikročip se aplikuje parenteralno pod aseptičkim uslovima sa leve strane, pod kožu, u predelu srednjeg dela vrata u regiji vratnog ligamenta (*ligamentum nuchae*) između temena i grebena.
- Obeležavanje se može izvršiti i na drugom mestu u predelu vrata, zbog zdravstvenih razloga, i to pod uslovom da se time ne ugrožava zdravstveno stanje i dobrobit životinja i ukoliko nije povećan rizik od migriranja mikročipa.
- U tom slučaju se mora evidentirati mesto aplikacije.

- Pre aplikacije mikročipa, operaciono polje se ošiša i dezinfikuje.
- Potom se daje lokalni anestetik i ponovi se dezinfekcija operacionog polja.
- Elektronskim čitačem se očitava bar kod serijskog broja mikročipa (15 cifara) i to postaje *Jedinstveni indentifikacioni broj kopitara*, pa se tek onda vrši injektiranje mikročipa.
- Ponavlja se postupak dezinfekcije operacionog polja i obavlja se probno očitavanje mikročipa.

Ponavljanje čipovanja

- Ako je kopitar obeležen mikročipom koji nije u skladu sa opisanim standardima i tehnologijama, ili jeste ali mu je istekao rok trajanja, izvršiće se ponovno obeležavanje pri čemu će se obaviti uvid u evidenciju o prethodnom broju mikročipa i mestu aplikacije.
- U slučaju uginuća ili klanja kopitara mikročip se odstranjuje i uništava od strane ovlašćenog obeleživača ili veterinarskog inspektora.

Potvrda o izvršenom obeležavanj kopitara

- Po obavljenom obeležavanju, ovlašćeni obeleživač vlasniku odnosno držaocu kopitara izdaje *Potvrdu o izvršenom obeležavanju*, u dva primerka.
- Vlasnik odnosno držaoc kopitara potpisuje oba primerka Potvrde, i zadržava jedan primerak.
- Takođe, ovlašćeni obeleživač može za obeleženog kopitara izdati i smart karticu koja sadrži najvažnije podatke i to naziv organizacije koja je karticu izdala, jedinstveni doživotni broj kopitara (UELN), jedinstveni indentifikacioni broj kopitara, ime grla, boju i pol.

Registracija obeleženog kopitara

- Nakon izdavanja Potvrde, ovlašćeni obeleživač prosleđuje podatke u Centralnu bazu, elektronskim putem.

Ostali metodi obeležavanja i identifikacije

- Ukoliko *Glavni odgajivački program* (GOP) to predviđa mogući su i drugi načini obeležavanja i identifikacije kopitara.
- U obzir dolazi opis karakterističnih eksterijernih obeležja, koja se unose u dijagram na identifikacionoj kartici, kao i fotografije.
- Takođe, ukoliko GOP to predviđa moguće je i obeležavanje toplim ili hladnim žigosanjem.

Konjarstvo

Matična evidencija

Matična evidencija

- Za uspešno sprovođenje selekcije i unapređenje konjarstva važan uslov je uredno, ažurno i tačno vođenje matičnog knjigovodstva.
- Matična evidencija treba da pruži verodostojne i sigurne podatke o poreklu, eksterijeru, produktivnosti, plodnosti i kvalitetu određenog grla.
- Osnovne odgajivačke organizacije vode osnovnu matičnu evidenciju i podatke iz nje prosleđuju, putem izveštajne dokumentacije regionalnoj i glavnoj odgajivačkoj organizaciji – centralizovanoj matičnoj evidenciji (bazi podataka) koja se sastoji od glavnog i dodatnog dela.

Dokumenti matične evidencije

- Pripusni spisak
- Knjiga pripusnica
- Registar ždrebadi
- Matična knjiga kobilu – matični list
- Matična knjiga pastuva – matični list
- Pedigre

Priusni spisak i knjiga priusnica

- Vodi ih vlasnik odnosno držalac pastuva, a sadrže:
 - Registarski broj pastuva
 - Podatke o vlasniku plotkinje i njegovo mesto stanovanja
 - Broj, ime, rasa, starost i boje dlake i oznake plotkinje.
 - Datum opasivanja (ili VO), s tim da se u knjigu priusnicu unosi ukoliko je kobila uspešno koncipirala tj. nakon utvrđene ždrebnosti.
 - U knjizi priusnici su i podaci o ždrebetu (registarski broj, datum ždrebljenja, ime, pol, težina i opis).

Registar ždrebljenja

- Vlasnik je dužan da odmah, a najkasnije za 8 dana po ždrebljenju, obavesti nadležnu selekcijsku službu, koja će izaći na teren i proveriti navedene podatke o ždrebljenju.
- Na osnovu podataka iz knjige pripusnice regionalna selekcijska služba popunjava registar ždrebljenja.

Matična knjiga – matični list

- **Podaci o grlu:**
 - Boja
 - Oznake
 - Telesne mere
 - Ocena i klasa
- **Podaci o poreklu**
- **Podaci o reprodukciji:**
 - Datumi opasivanja i ždrebljenja po godinama
 - Rezultati ždrebljenja (pol ždrebeta, ime oca odnosno majke)

Pedigre

- Izdaje se na zahtev odgajivača i za svako grlo u prometu.
- Izdaje se samo uz svu potrebnu dokumentaciju koju dostavlja regionalna odgajivačka organizacija.
- Izdaje ga glavna odgajivačka organizacija.

Sadržaj pedigrea

- Podaci o odgajivaču
 - Ime i mesto boravka odnosno sedišta
 - Podaci o promeni vlasnika
- Podaci o grlu
 - Ime i broj
 - Datum rođenja i broj iz registra ždrebljenja
 - Pol i rasa
 - Telesna mere, boja dlake i oznake
- Podaci o poreklu
 - 5 generacija unazad
 - Po ocu i majci
- Podaci o upotrebi grla
 - Učešće na sajmovima i izložbama
 - Uspehi na trkama i drugim takmičenjima
- Napomene

Konjarstvo

Provera znanja

Obavezno je obeležavanje

- a) konja ali ne i magaraca.
- b) konja i magaraca ali ne i njihovih meleza
- c) konja, magaraca i njihovih meleza

Obavezno je obeležavanje

~~a) konja ali ne i magaraca.~~

~~b) konja i magaraca ali ne i njihovih meleza~~

c) konja, magaraca i njihovih meleza

Vlasnici odnosno držaoci kopitara su u
obavezi da podnesu Prijavu za
obeležavanje i registraciju kopitara,
najkasnije

- a) 6 meseci nakon rođenja ili 7 dana pre puštanja u promet
- b) 7 meseci nakon rođenja ili 6 dana pre puštanja u promet
- c) 7 meseci nakon rođenja ili 7 dana pre puštanja u promet

Vlasnici odnosno držaoci kopitara su u obavezi da podnesu Prijavu za obeležavanje i registraciju kopitara, najkasnije

- a) **6 meseci nakon rođenja ili 7 dana pre puštanja u promet**
- b) ~~7 meseci nakon rođenja ili 6 dana pre puštanja u promet~~
- c) ~~7 meseci nakon rođenja ili 7 dana pre puštanja u promet~~

Iz Centralne baze podataka o obeležavanju životinja dostavlja se

- a) poslednjih 9 znakova jedinstvenog identifikacionog broja kopitara
- b) poslednjih 9 znakova jedinstvenog doživotnog broja kopitara
- c) jedinstveni doživotni broj kopitara

Iz Centralne baze podataka o
obeležavanju životinja dostavlja se

- ~~a) poslednjih 9 znakova jedinstvenog
identifikacionog broja kopitara~~
- b) poslednjih 9 znakova jedinstvenog
doživotnog broja kopitara**
- ~~c) jedinstveni doživotni broj kopitara~~

Jedinstveni identifikacioni broj

- a) dostavlja se iz Centralne baze podataka
- b) dostavlja se u Centralnu bazu podataka
- c) dobija se iz Centralne baze podataka ali samo zadnjih 9 znakova

Jedinstveni identifikacioni broj

- ~~a) dostavlja se iz Centralne baze podataka~~
- b) dostavlja se u Centralnu bazu podataka**
- ~~c) dobija se iz Centralne baze podataka ali samo zadnjih 9 znakova~~

Elektronskim čitačem se očitava

- a) poslednjih 9 znakova jedinstvenog identifikacionog broja kopitara
- b) poslednjih 9 znakova jedinstvenog doživotnog broja kopitara
- c) jedinstveni identifikacioni broj kopitara

Elektronskim čitačem se očitava

~~a) poslednjih 9 znakova jedinstvenog identifikacionog broja kopitara~~

~~b) poslednjih 9 znakova jedinstvenog doživotnog broja kopitara~~

c) jedinstveni identifikacioni broj kopitara

Registar ždrebljenja popunjava

- a) osnovna odgajivačka organizacija
- b) regionalna odgajivačka organizacija
- c) glavna odgajivačka organizacija

Registar ždrebljenja popunjava

~~a) osnovna odgajivačka organizacija~~

b) regionalna odgajivačka organizacija

~~c) glavna odgajivačka organizacija~~

Pedigre izdaje

- a) osnovna odgajivačka organizacija
- b) regionalna odgajivačka organizacija
- c) glavna odgajivačka organizacija

Pedigre izdaje

- ~~a) osnovna odgajivačka organizacija~~
- ~~b) regionalna odgajivačka organizacija~~
- c) glavna odgajivačka organizacija**